โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual Wear จากกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ กรณีศึกษาข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน

Casual wear design project From natural color thorns, a case study of sticky rice in the Isan area

ฟารีดา พรหมโล และปาริชาติ ศรีสนาม

[1*]นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขานฤมิตศิลป์ เอกออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

[2]อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

Farida Phromlo and Parichat Srisanam

[1*]Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts, Mahasarakham University, Kantarawichai, Mahasarakham, Thailand, 44150

[2]Lecturer, Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts, Mahasarakham University, Kantarawichai, Mahasarakham, Thailand, 44150

[*]Email: faridaphroml1998@gmail.com

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual Wear จากกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ กรณีศึกษาข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการย้อมสีธรรมชาติ จากข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสานโดยใช้เส้นใยธรรมชาตินำไปทอเพื่อออกแบบเป็นสินค้าแฟชั่นเครื่องแต่งกายประเภทชุดลำลอง (Casual Wear) ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้รับแรงบันดาลใจจากขั้นตอนการทำนา นำไปสู่การหาเทคนิคด้านการทอที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย Generation Y ผู้หญิงที่ชื่นชอบเสื้อผ้าที่มีความเป็นธรรมชาติ ดูผ่อนคลายแต่ทันสมัย รักสิ่งแวดล้อม

ผลจากการทดลองย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำ พบว่ามีพันธุ์ข้าวที่ให้สีติดดีอยู่ 3 ชนิด คือพันธุ์ลืมผัว พันธุ์ปทุม 1 และพันธุ์หอมภูเขียว ส่วนพันธุ์ กข.6 และพันธุ์หอมนิล สีมีความติดดีน้อย โดยได้ทำการนำเส้นใยจากธรรมชาติมาทดลองย้อม ทำให้สีติดดีมากยิ่งขึ้นและให้เฉดสีที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสารที่ผสมลงไปย้อมสารเหล่านี้นอกจากจะเป็นตัวจับยึดสี และเพิ่มการติดสีในเส้นใยแล้วยังช่วยเปลี่ยนเฉดสีให้เข้มจาง หรือสดใส สว่างขึ้น เมื่อนำไปออกแบบเครื่องแต่งกายประเภทชุดลำลอง ทำให้มีรูปแบบที่สวมใส่สบาย เนื้อผ้านุ่มระบายอากาศ ตอบสนองความต้องการเข้ากับวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายได้ดี

คำสำคัญ: การย้อมสีธรรมชาติ, ข้าวเหนียวดำ

Abstract

Casual wear design project from natural color thorns, a case study of sticky rice in the Isan area was aimed to study the natural color thorns of sticky rice in the Isan area, using natural fibers to weave to design a fashion product, the costume about Casual Wear Type that is environmentally friendly. With inspiration from the process of farming. This leads to finding weaving techniques that are suitable for the target group. Generation Y Women who be satisfied with natural clothes, look relaxed but modern and love the environment.

The results of the experiment about natural color thorns from sticky rice the findings revealed that: there are three varieties of rice that give a good color are Leum Pua, Pathum Thani 1, and Hom Phu Khiao. The part Varieties Kor Khor 6 and Hom Nil are the color has little stickiness. By making use of natural fibers to experiment with dyes, makes the color stick even better, and the different shades depending on the substance that is mixed into the dyes. These substances, in addition to being a color binder, and increase the color in the fibers, also help change the shade too dark and fade lighter, or brighter. When it comes to designing casual wear. Make a pattern that is comfortable to wear, soft and breathable fabric, respond the needs of the target group of a life well.

Keywords: Natural color thorns, sticky rice

Received: April 9, 2021; **Revised:** June 4, 2021; **Accepted:** July 22, 2021

บทนำ

จากสถานการณ์โควิด-19 ในวันนี้แม้เรากำลังอยู่ในช่วง 'พรี-วัคซีน' ผู้คนทั่วโลกต่างพากันพูดถึงเรื่อง 'new normal' หลังโลกกลับเข้าสู่ภาวะปกติคำว่า 'new normal' หรือวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ถูกนำมาใช้กับหลายภาคส่วน ตั้งแต่ภาคธุรกิจไปจนถึงภาคสังคมที่ว่าด้วยรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนเมื่อโลกเผชิญกับวิกฤตที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรงเช่นนี้ 'แฟชั่น' ได้กลายเป็นหนึ่งในธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทันที เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซามีผลทางด้านจิตใจ ผู้คนหันมาสนใจสิ่งรอบตัวและตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ท้ายที่สุดก็นำไปสู่แนวคิดใหม่ในการใช้สินค้าแฟชั่นของกลุ่มผู้บริโภค (คณากร เพชรทรกุล, 2563) ดังนั้นแฟชั่นที่ถูกสร้างขึ้นจะต้องตอบโจทย์การใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ รวมถึงสร้างความสมดุลให้กับสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรที่อยู่รอบตัวเรา หรือการมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่หล่อหลอมเรามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้คือองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้นำไปสู่แฟชั่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากสภาวะเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบทุกภาคส่วน การย้อมสีธรรมชาติได้รับความนิยมในอุตสาหกรรมสิ่งทอมาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะสินค้าและสิ่งทอพื้นถิ่น นับเป็นการช่วยเกษตรกรไปในตัวข้อมูลเรื่องข้าวเกิดราคาตกต่ำ (Themomentum, 2020) ทำให้เกิดแนวคิดการนำข้าวเหนียวดำมาเป็นวัตถุดิบหลักในการย้อมสีธรรมชาติ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งพันธุ์ข้าวเหนียวดำมีสีค่อนข้างแตกต่างจากข้าวพันธุ์อื่น คือเป็นข้าวสายพันธุ์ข้าวเหนียวที่มีสีม่วงดำโดยธรรมชาติ นิยมปลูกทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยแต่ไม่มาก ไม่นิยมรับประทานเป็นข้าวหลักเหมือนกับข้าวเหนียวและข้าวสวย เพราะเมล็ดข้าวมีสีม่วงดำค่อนข้างแข็ง แต่นิยมรับประทานในรูปของขนมหวานมากกว่าข้าวอื่น ๆ (พืชเกษตร, 2017) การทำนาทุก ๆ ปีทำให้มีข้าวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เก็บไว้เป็นจำนวนมาก และเป็นข้าวที่คนไม่ค่อยรับซื้อ จึงนำมาต่อยอดด้วยการนำมาย้อมผ้าพันธุ์ข้าวที่นำมาทำการทดลองเป็นพันธุ์ข้าวที่อยู่ในภาคอีสาน โดยคัดเลือกจากพันธุ์ข้าวที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่ พันธุ์ลืมผัว, พันธุ์ปทุม ๑, พันธุ์หอมภูเขียว, พันธุ์กข 6 และข้าวหอมนิล นำมาทดลองกับสารช่วยติดสีจากธรรมชาติ ได้แก่ สารส้ม, สนิมเหล็ก, มะนาว, เกลือแกง, น้ำปูนใส ซึ่งสารแต่ละชนิดให้ค่ากรดและด่างต่างกัน รวมถึงโทนสีที่ต่างกันออกไป นำมาทดลองย้อมบนผ้าให้มีความแปลกใหม่

การศึกษาคุณสมบัติการเป็นสีย้อมธรรมชาติจากพืชเพื่อการย้อมสีเนื้อเยื่อพืช พบว่า ย้อมสีเนื้อเยื่อพืชของสีกลุ่มแอนโทไซยานินและกลุ่มเบทาเลนที่สกัดได้จากพืชกับสีย้อม Safranin O ที่ได้จากการสังเคราะห์ โดยทำการคัดเลือกตัวอย่างพืช 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแอนโทไซยานิน ได้แก่ ข้าวเหนียวดำและกะหล่ำปลีม่วง และกลุ่มเบทาเลน ได้แก่ เปลือกแก้วมังกรและผลผักปลัง ศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการสกัดสารสีจากพืช ได้แก่ ชนิดตัวทำละลาย อัตราส่วน ของพืชต่อตัวทำละลาย ระยะเวลาที่เหมาะสมในการสกัดสารสี และนำไปเปรียบเทียบความสามารถในการย้อมสีเนื้อเยื่อพืช ของสีกลุ่มแอนโทไซยานินและกลุ่มเบทาเลนที่สกัดได้จากพืชกับสีย้อม Safranin O ผลการวิจัยพบว่า (1) ตัวอย่างพืชที่ให้การ ติดสี เนื้อเยื่อพืชได้ดีที่สุดในกลุ่มของแอนโทไซยานิน คือ ข้าวเหนียวดำ และกลุ่มเบทาเลน คือ เปลือกแก้วมังกร (2) การสกัดตัวอย่างพืชด้วยน้ำกลั่นที่อัตราส่วน 1:1 โดยใช้ระยะเวลาในการสกัดสารสี 1 ชั่วโมงขึ้นไป จะให้การติดสีย้อมเนื้อเยื่อพืชทั้งในใบเลี้ยงเดี่ยว และใบเลี้ยงคู่ มีค่าความพึงพอใจในการติดสีย้อมเนื้อเยื่อพืชดีที่สุด (3) สารสีจากข้าวเหนียวดำและเปลือกแก้วมังกรสามารถ นำมาใช้ในการย้อมสีเนื้อเยื่อพืชทั้งสองชนิด โดยมีค่าความพึงพอใจในการติดสีของเนื้อเยื่อพืชไม่แตกต่างกับการใช้สีย้อมจากสี Safranin O (แย้มสรวล สุกัญญา, 2558)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ทดลองกระบวนการย้อมสีจากข้าวเหนียวดำ เพื่อนำมาออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual wear ได้รับแรงบันดาลใจจากขั้นตอนการทำนา สวมใส่สบายเหมาะกับชีวิตวิถีใหม่ในปัจจุบัน โดยออกแบบให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ยังพอมีกำลังใช้จ่ายแต่ต้องประคับประคองสถานะทางการเงินเอาไว้อย่างดี เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจไม่มากพร้อมจะใช้จ่ายกับสิ่งที่สร้างความสุขทางใจในหลายรูปแบบเมื่อโลกกลับสู่ภาวะปกติ เป็นการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า รักษาสิ่งแวดล้อมและยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับชุมชนอีกด้วย

1. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาการย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน

1.2 เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual wear จากการย้อมสีธรรมชาติข้าวเหนียวดำ

2. วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยโครงการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual Wear จากกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ กรณีศึกษาข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำ ศึกษาหลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย Casual Wear ตลอดจนถึงกระบวนการทดลองย้อมกับเส้นใยธรรมชาติเพื่อนำไปสู่กระบวนการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ชื่นชอบเสื้อผ้าที่มาจากการย้อมสีธรรมชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 วิธีวิจัยในการดำเนินงานในครั้งนี้ ใช้วิธีการค้นคว้าข้อมูลในการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

2.1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องราวจากประสบการณ์จริงที่ได้พบเห็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลข้าวเหนียวดำ จากการลงพื้นที่จริงในภาคอีสาน
3. เก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการที่มาจากการย้อมสีธรรมชาติ จากการทำแบบสอบถามโดยการสุ่มของประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง Generation Y จำนวน 30 คน

2.1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

1. ทำการค้นคว้าแหล่งข้อมูลจากศูนย์กรมการข้าว
2. ศึกษากรณีศึกษาจากแบรนด์ Folkcharm แบรนด์รวยบุญ และแบรนด์ Juthatip
3. ศึกษาแนวโน้มการออกแบบจากแนวโน้มแฟชั่น ปี 2021-2022

2.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถาม สอบถามกลุ่มคนทั่วไปที่มีลักษณะการเลือกซื้อเสื้อผ้า รูปแบบของเสื้อผ้า ที่สวมใส่ในชีวิตประจำวัน ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามออนไลน์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการซื้อเสื้อผ้า

- รูปแบบเสื้อผ้า
- สาเหตุที่ทำให้คุณตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า
- คุณสนใจลักษณะการออกแบบเครื่องแต่งกายรูปแบบใดมากที่สุด
- หากมีเทคนิคเหล่านี้อยู่บนเสื้อผ้าของคุณ คุณจะสนใจ หรือไม่

ส่วนที่ 3 คิดเห็นอย่างไรกับเสื้อเสื้อผ้าที่มาจากการย้อมสีธรรมชาติ (โดยใช้ภาพในการสอบถาม)

- คุณมีความสนใจเสื้อผ้าที่ทำจากการย้อมสีธรรมชาติหรือไม่
- คุณชอบเสื้อผ้าโทนสีแบบใด
- คุณสนใจเสื้อผ้าที่ทำจากการเส้นใยธรรมชาติหรือไม่

3. ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยในโครงการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภท Casual Wear จากกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ กรณีศึกษาข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากข้อมูลข้าวเหนียวดำในเขตพื้นภาคอีสาน กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ หลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย Casual Wear โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 วิเคราะห์หลักการย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน โดยได้คัดเลือกข้าวเหนียวดำ 5 ชนิด ได้แก่ พันธุ์ลืมผัว, พันธุ์ปทุม ๑, พันธุ์หอมภูเขียว, พันธุ์ กข.6 และข้าวหอมนิล และได้ใช้สารช่วยติดกี่ชนิด 6 ชนิด ได้แก่ สารส้ม, สนิมเหล็ก, มะนาว, เกลือแกง, น้ำปูนใส และมะขาม โดยมีผลการศึกษาตามตาราง ดังนี้

กระบวนการย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำ

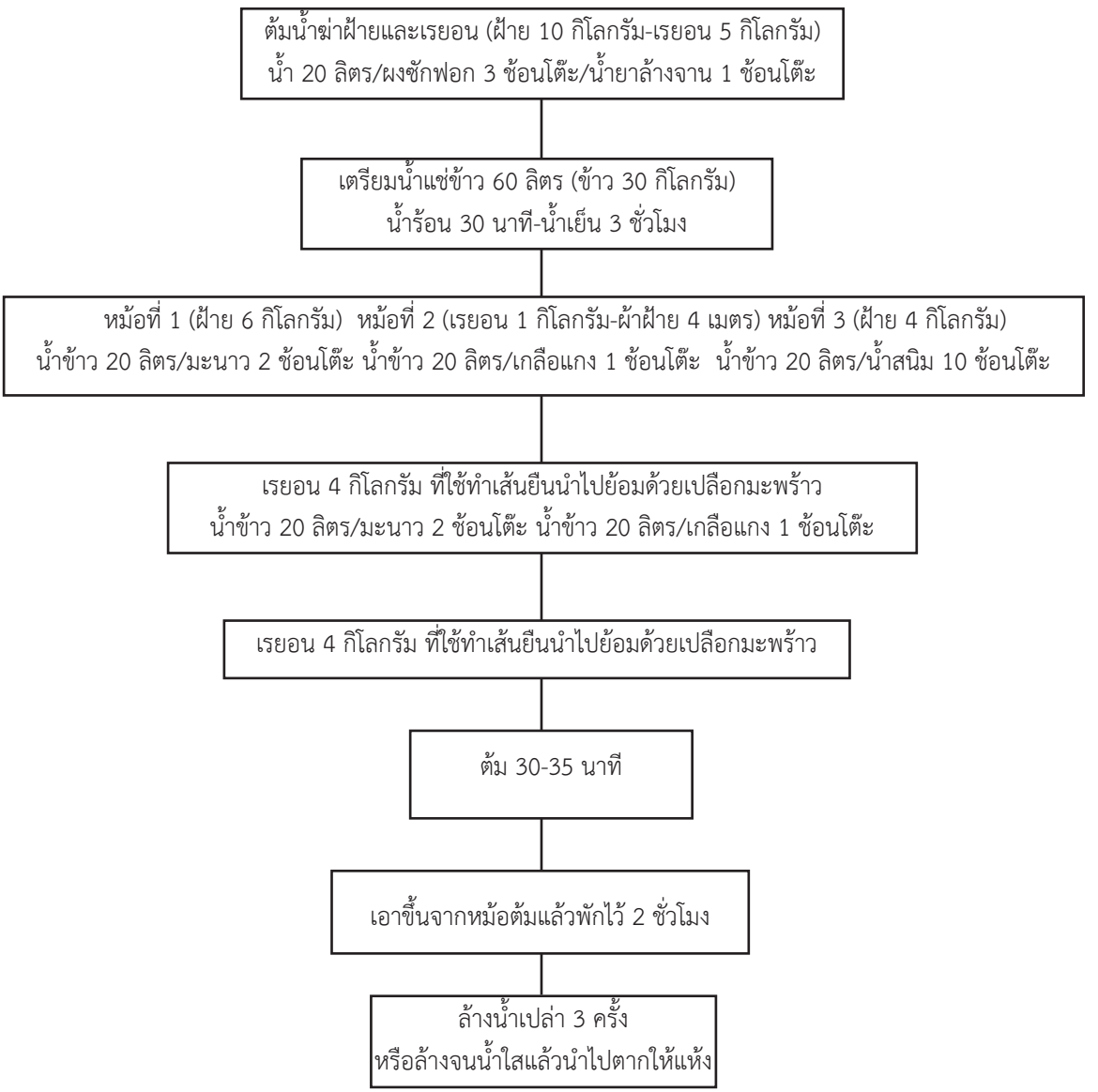

สาร	สี	สรุป
สารส้ม	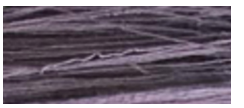	ทำให้สีสดยิ่งขึ้นช่วยให้สีติดยิ่งขึ้น
เกลือแกง	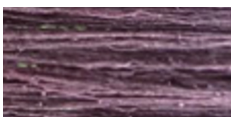	สีไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง
มะนาว	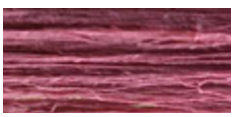	ทำให้สีสดใสสว่างขึ้น แต่สีไม่ค่อยติด
มะขาม		ทำให้สีสว่างขึ้นช่วยให้สีติดปานกลาง
ปูนใส		ทำให้สีหม่นลง สีไม่ค่อยติด

การทดลองย้อมข้าวเหนียวดำพันธุ์ กข.6

สาร	สี	สรุป
มะนาว+เกลือแกง		สีดูสดใสขึ้น ช่วยให้สีติดปานกลาง
สารส้ม+เกลือแกง	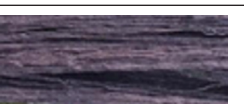	สีดูเข้มมากขึ้น ช่วยให้สีติดยิ่งขึ้น
ปูนใส+สารส้ม	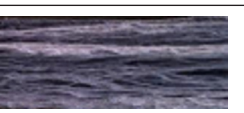	สีดูเข้มเกือบหม่น ช่วยให้สีติดยิ่งขึ้น
มะขาม+สารส้ม	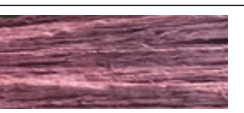	สีดูเข้มและสดใสขึ้น ช่วยให้สีติดปานกลาง
มะขาม+มะนาว		สีดูสว่างมากขึ้น สีไม่ค่อยติด

การทดลองย้อมข้าวเหนียวดำพันธุ์ลืมผัว

สาร	สี	สรุป
มะนาว+สารส้ม	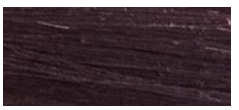	โทนสีดูเข้มและสดขึ้น ช่วยให้สีติดดียิ่งขึ้น
เกลือแกง+ปูนใส	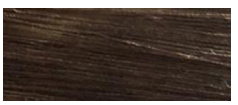	สีดูหม่นลง สีไม่ค่อยติดและไม่สม่ำเสมอ
มะขาม+เกลือแกง	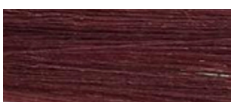	สีดูสว่างและสดยิ่งขึ้น ช่วยให้สีติดยิ่งขึ้น
เกลือแกง+สารส้ม	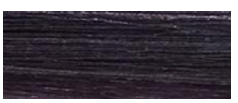	สีดูเข้มขึ้น ช่วยให้สีติดมากขึ้น
มะนาว+เกลือแกง	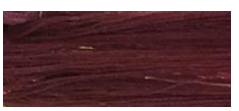	สีดูสว่างขึ้นช่วยให้สีสีติดมากขึ้น

การทดลองย้อมข้าวเหนียวดำพันธุ์ปทุม 1

สาร	สี	สรุป
สารส้ม	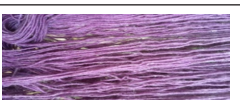	สีดูสว่างและเข้มขึ้น ช่วยให้สีติดดี
สนิมเหล็ก	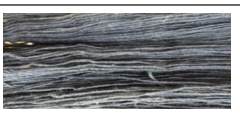	สีดูเข้มและสดขึ้น ช่วยให้สีติดมาก
มะนาว		สีดูสว่างสดใสมากขึ้น ช่วยให้สีติดปานกลาง
ปูนใส		สีดูสว่างมากขึ้น สีไม่ค่อยติด

การทดลองย้อมข้าวเหนียวดำพันธุ์ลืมผัว

สาร	สี	สรุป
สารส้ม	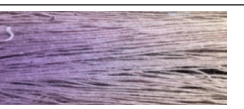	สีดูสว่างขึ้น สีไม่ค่อยติด
สนิมเหล็ก	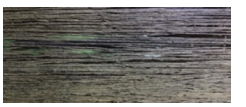	สีดูเข้มขึ้น ช่วยให้สีติดดียิ่งขึ้น
มะนาว		สีดูสดใสขึ้น สีไม่ค่อยติด
ปูนใส		สีดูสว่างขึ้น สีไม่ค่อยติด

การทดลองย้อมข้าวหอมนิล

ผลการย้อมสีจากข้าวเหนียวดำทั้ง 5 ชนิดกับเส้นใยธรรมชาติให้ผลการให้สี ดังนี้ กลุ่มสีโทนสว่างหรือสีชมพูที่ได้จากมะนาว, มะขาม และเกลือแกง ต่อมาโทนสีเข้มหรือสีม่วงเข้มที่ได้จากสารส้ม โทนสีเข้มอีกหนึ่งโทนหรือสีเทาได้จากสนิมเหล็ก โทนสุดท้ายคือโทนสีหม่นได้จากน้ำปูนใส โทนสีที่เลือกใช้คือโทนสีสว่างจากมะนาว และโทนสีเข้มจากสารส้มและสนิม

3.2 ผลการออกแบบ

การนำสีจากข้าวเหนียวดำมาย้อมผ่านกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ ในเสื้อผ้ารูปแบบ Casual Wear ให้กับกลุ่มเป้าหมาย Generation Y หรือผู้หญิงที่ชื่นชอบเสื้อผ้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้แรงบัลดาลใจจากขั้นตอนการทำนาประกอบกับ Trend ECO 2021 เป็นเทรนด์ที่มาสักพักแล้วและปัจจุบันกลายเป็นเครื่องแสดงออกแห่งวิถีชีวิตหรูหราแบบใหม่ คือการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่จะมาแทนที่การใช้ชีวิตแบบเดิมให้เปลี่ยนไป (Harper Bazaar) และใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ คือใช้เส้นฝ้ายนำไปทอเพื่อให้เป็นสินค้าแฟชั่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้ชื่อ KAO Collection โดยมีโครงร่างชุดประเภท Casual Wear ที่สวมใส่สบายสามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันและวัสดุที่ได้จากการวิเคราะห์แรงบันดาลใจมาทำเป็นเทคนิคขึ้นมาใหม่ โดยวิเคราะห์แรงบันดาลใจ รูปร่าง รูปทรง วัตถุดิบต่าง ๆ ถ่ายทอดผ่านทางรูปแบบของเสื้อผ้า โดยใช้เทคนิคการทอสะกิดเส้นด้ายให้เกิดพื้นผิวคล้ายกับแรงบันดาลใจภายใต้แนวความคิด Growing ซึ่งเป็นการอธิบายการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่เป็นต้นกล้าไปจนถึงเป็นเมล็ด

Mood and Tone และแนวคิดในการออกแบบคือ Growing

สรุปแบบร่าง

ผลงานจริง

4. สรุปผลการศึกษา

4.1 การศึกษาการย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน ข้อมูลข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสาน โดยทั่วไปข้าวเหนียวดำที่เกษตรกรปลูกเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมือง ได้แก่ 5 ชนิด ได้แก่ พันธุ์ลืมผัว, พันธุ์ปทุม 1, พันธุ์หอมภูเขียว, พันธุ์ กข.6 และข้าวหอมนิล

ผลจากการทดลองย้อมสีธรรมชาติจากข้าวเหนียวดำ พบว่ามีพันธุ์ข้าวที่ให้สีติดดีอยู่ 3 ชนิด คือพันธุ์ลืมผัว พันธุ์ปทุม 1 และพันธุ์หอมภูเขียว ส่วนพันธุ์ กข.6 และพันธุ์หอมนิล สีมีความติดดีน้อย โดยได้ทำการนำเส้นใยจากธรรมชาติมาทดลองย้อม ทำให้สีติดดีมากยิ่งขึ้นและให้เฉดสีที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสารที่ผสมลงไปย้อมสารเหล่านี้นอกจากจะเป็นตัวจับยึดสี และเพิ่มการติดสีในเส้นใยแล้วยังช่วยเปลี่ยนเฉดสีให้เข้มจาง หรือสดใส สว่างขึ้น

4.2 การนำข้าวเหนียวดำในเขตพื้นที่ภาคอีสานมาทดลองย้อมผ่านกระบวนการย้อมสีธรรมชาติโดยการใช้เส้นใยธรรมชาติและนำไปทอเพื่อให้ได้เป็นสินค้าแฟชั่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบเสื้อผ้าเน้นไปที่การสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน ใส่สบายไม่อึดอัด ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายที่ชื่นชอบเสื้อที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีทางเลือกซื้อเสื้อผ้าอีกทางเลือกหนึ่ง

5. ข้อเสนอแนะ

1. การแช่น้ำข้าวเหนียวดำเพื่อที่จะนำไปย้อมใช้ในปริมาณมากพอสมควร จึงต้องคำนึงว่าจะนำข้าวที่เหลือไปทำอะไรต่อไป
2. กระบวนการย้อมค่อนข้างซับซ้อนและใช้เวลานาน ทำให้การผลิตค่อนข้างช้าพอสมควร
3. เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่วนมากมีราคาที่ค่อนข้างสูง เพราะมีกระบวนการผลิตที่ค่อนข้างยาก

6. กิตติกรรมประกาศ

โครงการนฤมิตศิลป์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ปาริชาติ ศรีสนาม อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และคณะอาจารย์สาขานฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาค้นคว้าให้ผู้วิจัยทำการวิจัยจนสำเร็จ ขอบคุณกรรมการทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเค้าโครงและแนะนำ โครงการวิจัยไว้ ณ ที่นี้

7. เอกสารอ้างอิง

กฤษชนก ศุขเกษม. (2556). *ผลกระทบของการแช่ข้าวเหนียวดำต่อคุณค่าทางโภชนาการและสมบัติด้านเนื้อสัมผัสของข้าวเหนียวดำสุก.* สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กฤษดา กาวีวงศ์. (2557). *การทำเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าวเหนียวดำ.* คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร สาขาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาวท.บ.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร.

คณากร เพชรทรกุล. (2563). แฟชั่นกับโควิด. [ออนไลน์]. ได้จาก: https://www.ellethailand.com/ [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].

เทรนด์ ECO – Friendly is the new luxury Trend ss 2021. [ออนไลน์]. ได้จาก: https://www.haperbazaarthailand.com/ [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].

แย้มสรวล, สุกัญญา. (2558). การศึกษาคุณสมบัติการเป็นสีย้อมธรรมชาติจากพืชเพื่อการย้อมสีเนื้อเยื่อพืช. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ศรันยา เกษมบุญญากร .(2555). สีธรรมชาติ: ความเคลื่อนไหวของสิ่งทอเชิงอนุรักษ์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.pirun.ku.ac.th/ [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].